

NÁVRH**Stanovisko****Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu programu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Národní program udržitelnosti I“****I. Způsob předložení návrhu**

Návrh programu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací s názvem Národní program udržitelnosti I (dále jen „Program“) byl předložen dopisem náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy, prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc., ze dne 18. ledna 2012 č.j. MSMT-2490/2012-31 ke stanovisku s odkazem na § 5 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění zákona č. 110/2009 Sb.

Na základě připomínek, vznesených na 270. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“), byl návrh Programu přepracován a dopisem náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy, prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc., ze dne 20. března 2012 č.j. MSMT-10175/2012-31 byla Radě předložena nová verze Programu.

II. Způsob projednání návrhu

Zpravodajem k návrhu programu byl prof. Tomáš Jungwirth, Ph.D.

Návrh Programu byl projednán na 271. zasedání Rady dne 30. března 2012

III. Soulad se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Rada hodnotí náležitosti návrhu Programu ve smyslu § 5 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb. na nové programy výzkumu, experimentálního vývoje a inovací takto:

Identifikační údaje

- Název programu je „**Národní program udržitelnosti I**“
- Rada přiděluje Programu pro účely evidence v informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací identifikační kód „**LO**“.
- Poskytovatelem účelové podpory je MŠMT

Členění na podprogramy – Program není členěn na podprogramy.

Termín vyhlášení a doba trvání – doba trvání Programu se předpokládá v letech 2013 až 2020, tj. 8 let. Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) bude vyhlášena poprvé v roce 2012 se zahájením poskytování podpory v roce 2013 a následně bude veřejná soutěž vyhlášována v letech 2013 a 2015 se zahajováním poskytování podpory v letech 2014 a 2016. Maximální délka řešení jednoho projektu v tomto programu je stanovena na 5 let. Všechny projekty programu musí být ukončeny nejpozději k 31. prosinci 2020.

Celkové výdaje a výdaje z veřejných prostředků na uskutečnění Programu v jednotlivých letech – jsou uvedeny, výše plánovaných výdajů bude činit celkem 17 712 934 tis. Kč, z toho **výdaje ze státního rozpočtu budou činit celkem 8 856 467 tis. Kč** (z toho v jednotlivých letech: 133 270 tis. Kč v roce 2013, 958 431 tis. Kč v roce 2014, 1 644 766 tis. Kč v roce

2015, 1 400 000 tis. Kč v roce 2016, 1 520 000 tis. Kč v roce 2017, 1 500 000 tis. Kč v roce 2018, 1 200 000 tis. Kč v roce 2019 a 500 000 tis. Kč v roce 2020).

Nejvyšší povolená míra podpory – uvedena.

Specifikace cílů – uvedena, v rámci Programu je definován 1 hlavní cíl a 5 sekundárních cílů.

Odůvodnění cílů – uvedeno.

Srovnání se současným stavem v České republice a v zahraničí – uvedeno.

Očekávané přínosy – jsou uvedeny souhrnně za celý Program.

Požadavky na prokázání způsobilosti uchazečů – uvedeny.

Náležitosti materiálu do vlády – materiál obsahuje obálku, návrh usnesení a předkládací zprávu.

IV. Soulad s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (Úřední věstník Evropské unie 2006/C 323/01)

Rada není oprávněna posuzovat návrh Programu z pohledu slučitelnosti veřejné podpory na Program vynaložené se společným trhem Evropského společenství. Je ovšem oprávněna posoudit, zda při přípravě návrhu Programu byla ze strany poskytovatele respektována ustanovení a požadavky Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (dále je „Rámec“).

Kategorizace charakteru výzkumu (dle Článku 2.2 Rámce) – řešené projekty budou zaměřeny na podporu projektů jak základního, tak aplikovaného výzkumu a částečně i experimentálního vývoje.

Předpokládaný počet příjemců a jejich předpokládané zařazení do kategorií (dle Článku 2.2 Rámce) – není uveden.

Motivační účinek (dle Článku 6 a článku 1.3.4 Rámce) – definován.

Předpoklad aplikace blokových výjimek podle Nařízení Komise (ES) č. 800/2008¹ – Program bude vyňat z oznamovací povinnosti podle č. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, neboť bude splňovat podmínky Nařízení Komise (ES) č. 800/2008.

V. Souhrnné věcné zhodnocení návrhu Programu Radou

1. Obecně k materiálu

Hlavním cílem Programu je trvalý rozvoj výzkumné infrastruktury excelence, regionálních a dalších typů výzkumných center vybudovaných v ČR v letech 2007-2013/15 za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „Centra“) a zvýšení konkurenceschopnosti českého výzkumu. Z Programu bude podporován rozvoj a udržitelnost projektů nových Center. Samotné vybudování nové infrastruktury za účasti evropských strukturálních fondů nezakládá nárok na přidělení podpory ze státního rozpočtu v rámci tohoto programu. Podpora je určena pouze těm Centřům, která prokážou kvalitu stávající koncepce výzkumu a vývoje a managementu, kvalitní strategii a koncepci svého budoucího rozvoje v příštích 5 letech, prokazující schopnost produkce kvalitních výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „VaVaI“).

Finanční prostředky na realizaci Programu v letech 2013 až 2020 v celkové výši 8 856 467 tis. Kč budou hrazeny z výdajů státního rozpočtu ČR na VaVaI prostřednictvím

¹ Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)

rozpočtové kapitoly poskytovatele. Výdaje pro první dva roky realizace programu jsou zahrnuty ve střednědobém výhledu výdajů státního rozpočtu ČR na léta 2013 a 2014, který schválila vláda ČR dne 21. září 2011.

Na základě připomínek vznesených na 270. zasedání Rady dne 24. února 2012 poskytovatel ve spolupráci se zpravodajem Rady návrh Programu přepracoval.

2. K části 9. Cíle programu

V návrhu programu je definován jeden hlavní cíl, kterým je „Trvalý rozvoj výzkumné infrastruktury Center a zvýšení konkurenceschopnosti českého výzkumu“ a 4 dílčí cíle:

- stabilně vytvářet a uplatňovat kvalitní výsledky VaVaI,
- zachovat a efektivně provozovat centra ke stanovenému účelu,
- udržet, popř. navýšit počty vytvořených pracovních míst v Centrech, především pak výzkumných pracovníků,
- zachovat rozšířené nebo zrekonstruované kapacity v užívání pro účely VaVaI, zejména využívat výhradně pro účely VaVaI dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který byl pořízen ze způsobilých výdajů projektů Center a umožnil jeho prostou obměnu v návaznosti na technologický rozvoj.

Dále je v programu definováno 5 sekundárních cílů.

3. K části 10. Očekávané výsledky programu

Předpokládá se vytváření dvou typů výsledků VaVaI:

- nové unikátní výsledky, za které se pro účely tohoto programu považuje výsledek, který byl dosažen výhradně členy řešitelského týmu a zaměstnanci příjemce v rámci projektu podpořeného v tomto programu (nejméně 1 nového unikátního výsledku typu J – článek v odborném periodiku nebo B – odborná kniha na 1 výzkumného pracovníka Centra ročně, nejméně pak 10 výsledků za Centrum ročně, a 5 výsledků typu P – patent nebo 5 výsledků typu Z – odrůda, plemeno nebo 10 výsledků typu N pro každý projekt za celou dobu řešení projektu),
- nové výsledky VaVaI vytvářené v rámci výzkumné spolupráce Centra (každý projekt musí prokázat mezinárodní spolupráci i spolupráci s veřejným a soukromým sektorem ve VaVaI nejméně 5 úspěšně zakončenými projekty s dobou trvání nejméně 1 rok a s uplatněnými společnými výsledky).

Dalším ze sledovaných a hodnocených ukazatelů mezinárodní a intersektorální spolupráce probíhající v rámci projektů bude mobilita výzkumných pracovníků a rozsah jejich společných výzkumných projektů.

4. K části 11. Očekávané přínosy a dopady

V návrhu Programu se uvádí, že podpořené projekty zajistí dlouhodobou mezinárodní spolupráci i spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVaI v ČR, což bude mít pozitivní dopad na pokrok ve výzkumu a vývoji v perspektivních oborech a na bezprostřední uplatnění výsledků VaV v inovacích. Očekávané posilování interdisciplinarity výzkumu a vývoje v ČR přispěje k nalezení nových přístupů a k získávání nových poznatků, které vytvoří základ pro specializaci ČR a růst její konkurenceschopnosti v těchto oblastech. Významný pozitivní dopad budou mít podpořená Centra na rozvoj znalostí a zkušeností

výzkumných pracovníků (zejména těch začínajících) a na mobilitu výzkumných pracovníků mezi veřejným a soukromým sektorem.

5. K části 14: Celkové výdaje programu

Celkové výdaje jsou na období trvání Programu rozvrženy v souladu s předpokládaným postupným zahajováním řešení jednotlivých projektů v návaznosti na vyhlášení veřejných soutěží, ve vazbě na délku projektů a způsob přiznávání výše podpory. Podíl výdajů státního rozpočtu na celkových výdajích reflektuje očekávanou průměrnou míru podpory v Programu ve výši cca 50 % z celkových uznaných nákladů. Tato očekávaná průměrná míra podpory vychází z podmínek Programu a dále ze skutečnosti, že je Program zaměřen na podporu projektů jak základního, tak aplikovaného výzkumu a částečně i experimentálního vývoje.

Výdaje na Program jsou již zahrnuty do střednědobých výdajových rámců státního rozpočtu.

6. K části 16: Forma, míra a výše podpory

Podpora bude poskytována jako účelová podpora podle § 7 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb. po provedení a vyhodnocení veřejné soutěže.

Míru podpory a její výši u jednotlivých uchazečů/příjemců podpory a projektů stanoví poskytovatel na základě výsledků hodnocení návrhů projektů a následně může být v průběhu řešení projektů upravena na základě výsledků periodického hodnocení projektů v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., vyhlášenými podmínkami Programu a při dodržení Nařízení Komise (ES) č. 800/2008. Kromě výše uvedených limitů je přidělení podpory v programu ještě omezeno hranicí 50 % z celkových uznaných nákladů projektu.

7. K části 17. Příjemci podpory

Příjemcem podpory může být výlučně výzkumná organizace v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. a Nařízením Komise (ES) č. 800/2008, která řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky projektu. V případě, že uchazeč plánuje řešit projekt ve spolupráci s dalšími účastníky projektu, pak musí být již v návrhu projektu definovány vzájemné vztahy a vzájemné kompetence všech účastníků projektu na celé pětileté období řešení projektu za účelem plnění cílů projektu, uplatňování výsledků projektu a uplatňování práv k těmto výsledkům. Tyto vztahy musí být potvrzeny již v návrhu projektu. Každý projekt, který byl vybrán ve veřejné soutěži podle zákona a kde poskytovatel rozhodl o poskytnutí podpory bude mít pouze jediného příjemce podpory.

Připomínka: Vzhledem k tomu, že z Programu bude podporován rozvoj a udržitelnost projektů evropských Center vybudovaných v ČR v letech 2007 – 2013/15 za finanční spoluúčasti státního rozpočtu ČR a evropských strukturálních fondů, měl by být počet předpokládaných příjemců uveden.

VI. Vztah návrhu Programu k Národní politice výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015

Rada hodnotí soulad a vztah návrhu Programu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015 takto: Program je v souladu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015.

VII. Připomínky a doporučení

Vzhledem k tomu, že z Programu bude podporován rozvoj a udržitelnost projektů evropských Center vybudovaných v ČR v letech 2007 – 2013/15 za finanční spoluúčasti státního rozpočtu ČR a evropských strukturálních fondů, měl by být počet předpokládaných příjemců uveden.

V textu „*Nové unikátní výsledky, za které se pro účely tohoto programu považuje výsledek, který byl dosažen výhradně členy řešitelského týmu a zaměstnanci příjemce v rámci projektu podpořeného v tomto programu*“ doporučuje Rada změnit na „*Nové unikátní výsledky, za které se pro účely tohoto programu považuje výsledek, který byl dosažen jednoznačně pod vedením členů řešitelského týmu příjemce v rámci projektu podpořeného v tomto programu*“. Zdůvodnění: U významných členů řešitelského týmu Centra lze očekávat možnost, že budou mít úvazek na jiné významné domácí nebo zahraniční instituci, obvykle komplementárního typu (např. univerzita a výzkumný ústav nebo výzkumný ústav a průmyslový podnik). Tento způsob propojování různých typů vědeckého výzkumu podpořil i audit. Dále by nebylo rozumné, aby kvůli původnímu znění byli pod tlakem vzdát se spoluautorství na článku např. studenti z jiné instituce, kteří se na daném projektu podíleli v pomocné roli.

Rada dále doporučuje bod II.a) návrhu usnesení upravit následovně: „*a) zajistit průběžné vyhlášení veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na Národní program udržitelnosti I,*“.

VIII. Závěr

Rada

- a) **doporučuje poskytovateli předložit návrh Programu vládě** ve znění se zapracovanými připomínkami,
- b) **doporučuje vládě schválit návrh Programu** ve znění se zapracovanými připomínkami.

V Praze dne 30. března 2012